

บทที่ 2
วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง

ในอดีต การเผยแพร่ข่าวสารไปยังมวลชนนั้นใช้ใบบอกและการบอกต่อ ๆ กัน การกระจายและแพร่ข่าวสารไปยังประชาชนจึงเป็นไปอย่างล่าช้าและอยู่ในขอบเขตจำกัดกับปัจจุบันการสื่อสารได้พัฒนาเป็นลำดับตามความเจริญทางเทคโนโลยี การเผยแพร่ข่าวสารไปยังมวลชน จึงกระทำได้อย่างรวดเร็วและครอบคลุมมวลชนส่วนใหญ่ในสังคม สื่อมวลชนจึงเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งซึ่งยังผลกระทบต่อความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมของบุคคลในสังคม สื่อมวลชนจึงเป็นตัวหนและเครื่องชี้ที่สะท้อนให้เห็นสภาพปัจจุบันและความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในสังคม

สื่อมวลชน หมายถึง ตัวสื่ออาจจะเป็นเครื่องมือ วัสดุหรือวัตถุที่สามารถส่งสารไปยังผู้รับสารกลุ่มใหญ่ ๆ ได้พร้อมกัน (ปรเม สตะเวทิน 2526: 127; Adams and Stratton 1969: 18; Agee, Ault and Emery 1979: 9-10; Hovland 1972: 499; McQuail a. 1972: 7-10; Scharank 1975: 1) โดยใช้เวลานับ (Riosover and Birch 1977: 3) สื่อมวลชนทั้งกล่าวได้แก่ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ ภาพยนตร์ หนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติและคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ 2524: 11, 14)

มินคคิเนน (Minkkinen) (1979: 17-18) กล่าวถึงสื่อมวลชนในฐานะที่เป็นกระบวนการสร้างความหมายสำหรับถ่ายทอดสารผ่านสื่อที่เป็นเทคนิคต่าง ๆ ส่งไปยังกลุ่มคนกลุ่มใหญ่ ซึ่งสอดคล้องกับคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2524: 10.4-10.5) ให้ความหมายของสื่อมวลชนว่า "สื่อมวลชน หมายถึง กระบวนการสื่อสารที่เกี่ยวข้องกับประชาชนเป็นจำนวนมาก คือมีองค์การหรือสถาบันเป็นผู้ส่งสาร มีระบบสื่อสาร มีอุปกรณ์เครื่องจักร เครื่องมือ ที่ผลิตสารจำนวนมากและมีระบบส่งถึงผู้รับเป็นกลุ่มใหญ่และจำนวนมาก "

สื่อและอุปกรณ์ที่มีความสำคัญและมีความสามารถในการส่งสารได้เกิดขึ้นหลายประเภทในประเทศไทยตามลำดับ คือ หนังสือพิมพ์ (พ.ศ. 2387) ภาพยนตร์ (พ.ศ. 2447) วิทยุกระจายเสียง (พ.ศ. 2447) และโทรทัศน์ (พ.ศ. 2498) บรรดาสื่อเหล่านี้มีบทบาทและคุณลักษณะในการส่งสารที่แตกต่างกันไป เช่น ทางภาพ ทางเสียง ทั้งระบบภาพนิ่งและเคลื่อนไหว มีสีสัน ให้ความรู้สึกทางมิติ คุณภาพและประสิทธิภาพต่าง ๆ กัน และด้วยราคาต่าง ๆ กันไป สื่อมวลชนเหล่านี้ได้เข้ามามีส่วนพัวพันกับชีวิตประจำวันของคนเรายุ่ตลอดระยะเวลา ในการบอกข่าวสาร แจ้งข้อเท็จจริง ให้ความบันเทิง ให้ความรู้เรื่องราวต่าง ๆ มีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิต เช่น ในการเลือกซื้อสินค้าอุปโภคและบริโภค การใช้เวลาในการบันเทิงและนันทนาการ การชักจูงทางการเมือง รวมทั้งการกำหนดตารางเวลาของการใช้ชีวิตของแต่ละบุคคล ตลอดจนกระทั่งเป็นตัวการเปลี่ยนแปลงสังคม ฯลฯ

ในบรรดาสื่อมวลชนทั้งหมดที่กล่าวมาแล้ว สิ่งพิมพ์มีลักษณะสำคัญและเฉพาะเป็นพิเศษกว่าสิ่งอื่น ๆ หลายประการ ดังต่อไปนี้

คุณลักษณะที่สำคัญของสิ่งพิมพ์

สิ่งพิมพ์เป็นสื่อมวลชนที่มีลักษณะต่าง ๆ มากมายไ้แก่ สิ่งพิมพ์เป็นแผ่นราบ สิ่งพิมพ์ที่เป็นแผ่นพับและสิ่งพิมพ์ที่เป็นเล่ม สิ่งพิมพ์แต่ละชนิดมีขนาด สีสัน รูปเล่มแตกต่างกัน เพื่อถึงจุดความสนใจของผู้พบเห็น นอกจากนี้สิ่งพิมพ์ที่เป็นเล่มส่วนใหญ่มีขนาดกระทัดรัด ผู้อ่านสามารถนำติดตัวไปอ่านได้ทุกสถานที่

ส่วนเนื้อหาของสิ่งพิมพ์ก็มีลักษณะหลากหลาย (Multiple content) กว่าสื่ออื่น ๆ แม้ว่าเนื้อหาในสิ่งพิมพ์จะมีข้อจำกัดในคันเวลาและสถานที่ แยกการแพร่กระจายของเนื้อหาไปยังผู้รับสาร เกิดได้ทุกสถานที่และตลอดเวลา โดยมีต้องอาศัยเครื่องมืออื่น ๆ เพียงแค่ผู้รับสารสามารถอ่านภาษาในสิ่งพิมพ์นั้นได้และ หากผู้รับสารคนเดิมต้องการทวนกลับมาอ่านเนื้อหาในสิ่งพิมพ์อีก ก็ทำได้ซ้ำ ๆ จนกว่าจะเป็นที่พึงพอใจในสาร หรืออ่านซ้ำเพื่อความบันเทิง แม้ว่าสิ่งพิมพ์จะมีข้อจำกัดหลายประการ โดยเฉพาะผู้รับสารต้องอ่านหนังสือออก แต่สิ่งพิมพ์ก็ไ้ชื่อว่า เป็นสื่อมวลชนที่มีอายุยาวนานกว่าสื่ออื่น ๆ ตลอดจนความนิยมก็ไ้ลดน้อยลงไปเลย และยังคงจำเป็นและมีความสำคัญต่อมนุษย์ผู้นั้นเอง

เมื่อกล่าวถึงสื่อมวลชนที่เป็นสิ่งพิมพ์นั้น ไค้แก์ แชนตีบ จกหมายข่าว ใบปลิว ขุดสาร หนังสือ วารสาร นิตยสารและหนังสือพิมพ์ ซึ่งต่างก็มีลักษณะสำคัญ ๆ แตกต่างกัน และในบรรดาสื่อพิมพ์ที่กล่าวมาแล้ว

หนังสือพิมพ์เป็นสิ่งพิมพ์ที่พิมพ์ออกเผยแพร่โดยไร้ชื่อเกี่ยวกันเป็นประจำตาม กำหนดเวลาที่แน่นอน โดยปกติออกเป็นรายวัน หรือมีกำหนดออกไม่ต่ำกว่าสัปดาห์ละครั้ง ยกเว้นหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ซึ่งส่วนมากมีกำหนดออกทุก 15 วัน ในวันที่ประกาศผลการ ออกสถานีกันของรัฐบาล เนื้อหาของหนังสือพิมพ์มีลักษณะหลากหลาย และส่วนสำคัญของ หนังสือพิมพ์คือ ข่าว

นิตยสารและวารสารเป็นสิ่งพิมพ์ที่ไร้ชื่อเกี่ยวกัน พิมพ์เผยแพร่เป็นประจำ มีกำหนดเวลาที่แน่นอนแต่มีใช้ทุกวัน ส่วนใหญ่นิตยสารมีกำหนดออกอย่างน้อยเป็นราย สัปดาห์และมากกว่าและวารสารส่วนใหญ่มีกำหนดออกเป็นรายเดือนและมากกว่ารายเดือน ทั้งนิตยสารและวารสาร มีเนื้อหาเป็นกลุ่มก้อนเดียวกัน (Unity content) แต่ นิตยสารมีเนื้อหามุ่งให้ความบันเทิงและความรู้ ส่วนวารสารมีเนื้อหาเน้นความรู้เฉพาะ สาขาวิชา เช่น วารสารห้อง วารสารคณิตศาสตร์ วารสารการศึกษา คอมพิวเตอร์วารสาร วารสารไก่ วารสารพืชสวน เป็นต้น (ซวรัคน เชคชัย 2527:117-129; เป็ลลิ่ง ณ นคร 2524:249-253; German, quoted in Bittner 1982:25; McQuail b. 1983:28; Wolseley 1973:26-29)

ส่วนหนังสือเป็นสิ่งที่ไม่มีการกำหนดออก เนื้อหาของหนังสือส่วนใหญ่จะเป็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่งอาจจบใน 1 เล่ม หรือหลายเล่มจบ หรือเสนอความรู้เฉพาะสาขา หรือเสนอความเห็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ เป็นต้น

เนื่องจากวารสารและหนังสือเป็นสื่อมวลชนที่มีเนื้อหาเฉพาะด้านใดด้านหนึ่ง สิ่งพิมพ์ทั้งสองจึงมีผู้อ่านอยู่ในวงจำกัดเฉพาะผู้ที่สนใจในเนื้อหานั้น ๆ สิ่งพิมพ์ทั้งสองนี้จึงไม่แพร่หลายมากนัก เท่ากับหนังสือพิมพ์และนิตยสาร อันมีเนื้อหาประเภทต่าง ๆ ให้เลือกมากมาย ราคาถูกกว่า รวมทั้งการจัดจำหน่ายหนังสือพิมพ์และนิตยสารแพร่หลายมากกว่า หนังสือพิมพ์และนิตยสารจึงมีบทบาทและความสำคัญต่อสังคมชั้นกว่า ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะมุ่งประเด็นการวิจัยโดยเฉพาะนิตยสารและหนังสือพิมพ์

ความสำคัญและบทบาทของนิตยสารและหนังสือพิมพ์

บทบาทของนิตยสารและหนังสือพิมพ์ คือให้ข่าวสารและความบันเทิงแก่ผู้อ่าน เพื่อให้เกิดความเข้าใจในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม ผู้อ่านจะได้รับความรู้จากนิตยสารหรือหนังสือพิมพ์มากขึ้นอยู่กับเนื้อหาที่สิ่งพิมพ์ทั้งสองเสนอแก่ผู้อ่าน และระดับความรู้ของผู้อ่านเอง ในบางครั้งนิตยสารและหนังสือพิมพ์อาจเสนอแนวโน้มนโยบายประเภทต่าง ๆ โคลงกลอน กลอนเปล่า การ์ตูน ฯลฯ ซึ่งเป็นเนื้อหาที่ให้ความบันเทิงแก่ผู้อ่าน และในหลาย ๆ โอกาสที่นิตยสารและหนังสือพิมพ์ได้เสนอเนื้อหาในทางโน้มน้าวและรูจใจผู้อ่าน ในทัศนคติใจกระท่าบางสิ่งบางอย่าง นิตยสารและหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับอาจจะมีบทบาทที่กล่าวว่าเป็นสัดส่วนมากน้อยหรือบางฉบับอาจมีเนื้อหาครบทุกประการ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับนโยบายของผู้จัดทำสิ่งพิมพ์นั้น ๆ และอีกส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับการสนองตอบของกลุ่มผู้อ่านประกอบด้วย

บทบาทที่สำคัญของสื่อมวลชนทั้งสอง ดังกล่าวมีผลต่อสังคมเป็นอย่างมาก กล่าวคือ ให้ความรู้แก่คนในสังคม ใ้รับรู้สิ่งแวดลอมต่าง ๆ ในสังคมและสร้างสังคมปรกติ (Socialization) ให้กับคนรุ่นใหม่ โดยเป็นส่วนหนึ่งของเงื่อนไขพัฒนาทางสังคม ที่ทำให้คนรุ่นใหม่ใ้ประพฤติปฏิบัติและ/หรือในบางกรณีสื่อมวลชนทั้งสองสามารถชักจูง เป็นแรงผลักดันใ้สังคมเกิดความไม่พึงพอใจหรืออาจจะโน้มน้าวใ้เกิดความเห็นชอบเห็นพ้อง ในเรื่องต่าง ๆ ใ้ชัดอีกเช่นกัน

ส่วนรับในส่วนของปัจเจกบุคคล นิตยสารและหนังสือพิมพ์เป็นสิ่งที่ช่วยทดสอบความคึกของผู้อ่านแต่ละบุคคล สามารถช่วยใ้ผู้อ่านเกิดความรู้ เจตคติและทักษะในหลาย ๆ เรื่องเพิ่มเติม อันอาจจะช่วยใ้การดำรงชีวิตของคนนั้นมีความสุขและเป็นประโยชน์ต่อสังคม นอกจากนั้นยังมีส่วนช่วยใ้ผู้อ่านสามารถคึกสนใจในเรื่องต่าง ๆ ภายใ้ข้อมูลและข่าวสารที่ใ้รับจากสื่อมวลชน บทบาทที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือเป็นเครื่องชักจูงใ้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน ซึ่งสามารถช่วยใ้ผู้อ่านหลีกเลี่ยงความจริงและปัญหาต่าง ๆ

ใ้ชี้แนะหนึ่ง (ชาวรัตน เขิกชัย 2520: 22-24, 340-341, 356; 2527: 117-129; บุญเลิศ ศุภกิลก 2523: 30-36; ปรมะ สตะเวทิน 2526: 131-132; สดศรี จันทรังสี. 2526: 6-7; Emery, et al. 1965: 174, 251; Scharamn 1974: 19)

เนื้อหาเทศศึกษาในนิตยสารและหนังสือพิมพ์ไทยระหว่าง พ.ศ. 2387 - 2527

จากวิวัฒนาการของนิตยสารและหนังสือพิมพ์ไทยในช่วง 140 ปี ที่ผ่านมา สามารถจำแนกการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับเทศศึกษาในนิตยสารและหนังสือพิมพ์ออกได้เป็น 3 ช่วง คือ

ช่วงแรก : นวนิยายจุดเริ่มของการแทรกเนื้อหาเทศศึกษา ระหว่าง พ.ศ. 2387-2475

ช่วงที่สอง : นวนิยายรูปแบบการเสนอเนื้อหาเทศศึกษา ระหว่าง พ.ศ. 2475-2490

ช่วงที่สาม : กำเนิดนิตยสารเทศศึกษาและนิตยสารเทศศึกษา ระหว่าง พ.ศ. 2490-2527

ช่วงแรก : นวนิยายจุดเริ่มของการแทรกเนื้อหาเทศศึกษา ระหว่าง พ.ศ. 2387-2475

ประวัติการหนังสือพิมพ์และนิตยสารภาษาไทย เริ่มในสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว โดนมอแกน บีช แบริกเลย์ หรือหมอบรัดเล (Dr. Dan Beach Bradley) ใ้ค้ออกหนังสือพิมพ์ภาษาไทยฉบับแรก เมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ. 2387 ชื่อ "บางกอกเรคอร์ดเดอร์" (Bangkok Recorder) มีกำหนดออกเป็นรายปักษ์และเป็นหนังสือขนาดปกหน้ายกค้อออกได้เพียงปีเดียวก็เลิกล้มนไปในราวเดือนกันยายน พ.ศ.

2388 (ขจร สุขพานิช 2526: 44; สุกัญญา ตีระวานิช 2520: 8-9; สุภาพรรณ บุญสะอาก 2517: 6-7; เสลา เวชระรุจิ 2516: 9)

ต่อมาในปี พ.ศ. 2407 ซึ่งตรงกับรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว บางกอกเรคอร์ดเดอร์ ได้กลับมาพิมพ์จำหน่ายอีกครั้งจำนวนครั้งละ 300 ฉบับ เนื้อหาในบางกอกเรคอร์ดเดอร์ เน้นข่าวราชการงานเมืองและสารคดี ซึ่งสารคดีส่วนมากเป็นเรื่องชีวประวัติและประวัติศาสตร์ รวมทั้งการโฆษณาที่เริ่มมีขึ้นเป็นครั้งแรกในบางกอกเรคอร์ดเดอร์นี้ (สุกัญญา ตีระวานิช 2520: 132) ซึ่งก่อนที่บางกอกเรคอร์ดเดอร์จะหมดลงมาออกอีกครั้งนั้น พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวใ้ค้ออกหนังสือ "ราชกิจจานุเบกษา" เมื่อวันที่ 15 มีนาคม พ.ศ. 2401 ใ้ค้มีเนื้อหาเป็นประกาศต่าง ๆ และแจ้งข่าวของทางราชการ รวมทั้งกฎหมาย ข้อบังคับต่าง ๆ ตลอดจนแจ้งความเตือนสติ

เช่น เกียนยูโซ่คำผึก เกียนไห้ซำราชการท่าการโคยหน้าที เป็นคน ค่อมาราชกิจจานุเบกษา ใค้ญุกคำเนิงการจนกระทั่งสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ราชกิจจานุเบกษา ใค้ออกใหม่่อีกครั้งในปี พ.ศ. 2417. จนถึงปัจจุบัน ซึ่งราชกิจจานุเบกษานี้จักใค้ว่าเป็น วารสารฉบับแรกของทางราชการไทย

ส่วนนิตยสารฉบับแรกที่ออกโดยคนไทย คือ "ครูโฉวาท" มีกำหนดออกเป็น รายสัปดาห์ ใค้ตีพิมพ์เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ. 2417 โดยมีพระองค์เจ้าเกษมสันต์-โสภาคย์ เป็นบรรณาธิการ ครูโฉวาทมีเนื้อหาส่วนใหญ่เป็นข่าวราชการงานเมืองและ สารคดี แต่ครูโฉวาทก็มีเนื้อหาที่น่าสนใจมากกว่า นอกจากนั้นยังมีเนื้อหาบันเทิง อีกด้วย (ขจร สุขพานิช 2526: 71-93; สุกัญญา ทิระวนิช 2520: 33-34) นิตยสาร ครูโฉวาทออกใค้เพียงปีเดียวก็เลิกจัดทำ

ต่อมาเมื่อวันที่ 25 กันยายน พ.ศ. 2418 สมเด็จพระวงศ์เธอเจ้าฟ้าภาณุรังษีสว่างวงศ์ กรมพระยาภาณุพันธุวงศ์วรเดช ใค้เป็นเจ้าของและบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ รายวันฉบับแรกของไทยขึ้นชื่อ "COURT" ต่อมาในปี พ.ศ. 2466 ใค้เปลี่ยนชื่อมาเป็น "COURT -ข่าวราชการ" โดยมีเนื้อหาเป็นข่าวราชการและข่าวในราชสำนัก ห่วงอง ใค้เกี่ยวกับชาวสังคมธุรกิจ ในปัจจุบัน (ขจร สุขพานิช 2526: 96-137; จำนวน วิบูลย์ศรี และดวงทิพย์ วรพันธุ์ 2527: 62-64; สุกัญญา ทิระวนิช 2520: 39, 133; สุภาพรณ บุญสะอาก 2517: 15-19) และในปี พ.ศ. 2425 หมอสมิท (Samuel Jones Smith) ใค้ออกหนังสือ "จกนมายเหตุสยามสยาม"ขึ้นใค้ในปีแรกออกเป็นรายเดือน ปีที่ 2 ออก เป็นรายปักษ์ และปีที่ 3-4 ออกเป็นรายสัปดาห์และมีเนื้อหาบอกข่าวทั่ว ๆ ไป ข่าวการเบิก การแสดงมหรรมฉลองพระนครครบรอบ 100 ปี ข่าวค้าขายเศรษฐกิจทั่วไป ข่าวโจรผู้ร้าย เป็นต้น นอกจากนั้นมีบทบาทแสดงความคิดเห็น หักศนคคิของหมอสมิทที่มีต่อประเทศไทย (ขจร สุขพานิช 2526 : 138 - 178) และอีก 2 ปี ต่อมาคือ พ.ศ. 2427 ใค้มีนิตยสาร "วชิรญาณ" รายเดือนออกมาโดยเนื้อหาส่วนใหญ่เป็นเรื่องประวัติศาสตร์ นอกจากนั้นมีนิทาน สารคดี และประกาศแจ้งความเล็กน้อย ต่อมาใน พ.ศ. 2429 หมอสมุควชิรญาณใค้ออกนิตยสาร "วชิรญาณพิเศษ" รายสัปดาห์ โดยเนื้อหาส่วนใหญ่เป็น ศิลปวัฒนธรรม นิทานบันเทิงและสารคดี รองลงมาคือ ศาสนา จริยธรรมและศีลธรรม คำนข่าวราชการก็มีบ้างแต่เป็นส่วนน้อย (สุกัญญา ทิระวนิช 2520 : 41 - 42)

ในนิตยสารวชิรญาณ ปรากฏข้อเขียนเชิงตอบปัญหาเป็นครั้งแรกในข้อเขียน "อธิบายปัญหาความซึ้งของ" ในวชิรญาณวิเศษ 4 แผ่นที่ 1 ปัญหาที่ตอบมีแก่นเรื่องแสดงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลต่างชั้นและ ปัญหาอันเกิดจากประเพณีการแต่งงานแบบเก่าที่พ่อแม่จะถือสิทธิยกลูกให้ใครก็ได้โดยมิได้ถามความสมัครใจลูกก่อน และเรื่องสั้นในวชิรญาณวิเศษ ช่วง พ.ศ. 2432 - 2437 มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับชีวิตครอบครัว มีแก่นเรื่องแนวคิดไปในเรื่องความรัก เรื่องชู้สาว เป็นส่วนใหญ่ (สุภารัตน์ เสรวิวัฒน์ 2522: 50-54, 68-76)

นอกจากนิตยสารวชิรญาณและวชิรญาณวิเศษในสมัยเดียวกัน ยังมีนิตยสารที่มีเนื้อหาให้ความรู้และความบันเทิงอีกหลายฉบับ อาทิ สยามประเภทสุนทรโวาทพิเศษของ ก.ศ.ร. กุลลาบ สยามไมตรีของพระยาสิงหเสนี ลักขณวิยาของเจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี อดลวิยาของหลวงวิลาศปริวัตร วิทยารักษ์ของสามัคยาจารย์ และทวีปัญญาของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ในขณะที่ยังทรงเป็นพระบรมโอรสาธิราชสยามมกุฎราชกุมาร เป็นต้น นอกจากนั้นยังมีนิตยสารสำหรับเด็ก ได้แก่ จันทน์ฉายแสงอรุณ กุมารวิทยา กุลสตรี เป็นต้น และนิตยสารสำหรับผู้หญิง ได้แก่ นริรม บำรุงนารี (ระวีวรรณ ประกอบผล 2526: 53-54)

นอกจากนิตยสารที่กล่าวมาแล้ว ในสมัยแรกนี้มีนิตยสารที่ออกโดยสามัญชนเล่มหนึ่งที่สำคัญในสมัยนั้น คือ "ทูลยวิภาคทจนกิจ" รายเดือน ออกเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2443 โดยเทียนวรรณ ในนิตยสารนี้มีเนื้อหาส่วนใหญ่เป็นความรู้ทั้งในด้านการปฏิบัติงานของรัฐบาลและสาระบันเทิงทั่วไป นิตยสารฉบับนี้ได้เลิกไปในปี พ.ศ. 2431 แต่ก่อนหน้านั้นหนึ่งปี คือ เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน พ.ศ. 2450 เทียนวรรณได้ออกนิตยสาร "ศิริทจนภาค" ซึ่งมีเนื้อหาแนวเดียวกัน ทูลยวิภาคทจนกิจ นิตยสารทั้งสองเล่มนี้มีเนื้อหาที่แตกต่างจากนิตยสารในยุคเดียวกัน กล่าวคือ มีเนื้อหาในด้านการวิจารณ์สังคม ซึ่งต่อมาได้เป็นรูปแบบของนิตยสารและหนังสือพิมพ์ในสมัยรัชกาลที่ 6 หลายฉบับ

ในช่วงปลายรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้มีนิตยสารที่เสนอเรื่องราวของภาพยนตร์ ซึ่งเป็นสื่อมวลชนชนิดหนึ่งที่เผยแพร่เข้ามาในประเทศไทย ในปลายรัชสมัยนี้เอง นิตยสารดังกล่าวคือ ภาพยนตร์สยามและข่าวภาพยนตร์

ต่อมาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เนื้อหาของ นิตยสารส่วนใหญ่ยังคงเน้นหนักไปในด้านบันเทิงคดี สารคดี ความรู้ จริยธรรม เช่น กุสุมิมข หวีปัญญา บคุงวิทยา อุตริวิทยา วิทยาจารย์ เป็นต้น ในขณะที่หนังสือพิมพ์และ นิตยสารบางฉบับยังมีเนื้อหาโฆษณา ประกาศแจ้งความ และมีข่าว บทความและความ- คึกเห็นทางการเมืองเพิ่มมากขึ้นอย่างชัดเจน อาทิเช่น ในหนังสือพิมพ์ สยามสาส์น ไทยกรุงเทพฯ เกลิมต์ นอกจากนั้นหนังสือพิมพ์และนิตยสารในสมัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อการ คำมากขึ้นเช่น "เกราะเหล็ก" มีเนื้อหาในการโฆษณาถึง 55.5% รองลงมาคือสารคดี 22.5% และข่าวการเมืองมีอยู่ประมาณ 4.2% ข่าวอาชญากรรมประมาณ 3.9% (สุกัญญา ศีระวนิช 2520:95) หนังสือพิมพ์ในลักษณะที่มีอยู่อีกหลายฉบับ เช่น บางกอก การเมือง จีนในสยามวารศัพท์ สำหรับเนื้อหาประเภทนิยายและนิทานนั้นปรากฏอยู่ใน หนังสือพิมพ์และนิตยสารในยุคนี้เกือบทุกฉบับ

สุภารัตน์ เสรีวัฒน์ (2522) ได้ศึกษาวิวัฒนาการของเรื่องสั้นในเมืองไทย ตั้งแต่แรกจนถึง พ.ศ. 2475 พบว่า เรื่องสั้น ซึ่งได้แก่นิยายและนิทาน ในช่วงปี พ.ศ. 2438 - 2475 ที่แก่นเรื่องและโครงเรื่องกล่าวโดยส่วนรวมเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความรัก คู่ครองเกี่ยวกับครอบครัวและเฉพาะระหว่างปี พ.ศ. 2456 - 2475 มีแก่นเรื่องที่สะท้อน สังคม และที่แสดงความรู้สึกซึ้งลึกซึ้งในตัวของตัวละคร

ช่วงที่สอง : นวนิยาย รูปแบบการเสนอเนื้อหาเพศศึกษา ระหว่าง

พ.ศ. 2475 - 2490

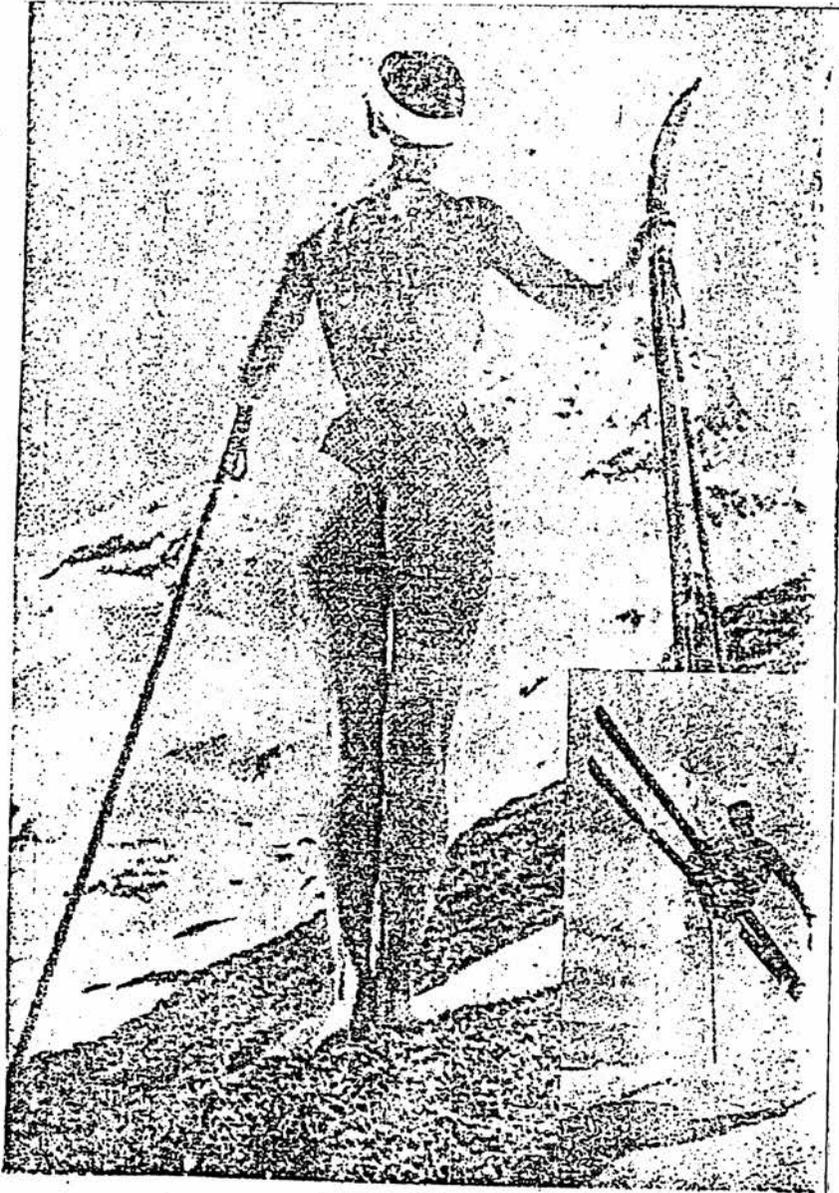
ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว กิจการของหนังสือพิมพ์ และนิตยสารได้เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว เนื้อหาในหนังสือพิมพ์ยังคงมีข่าวการเมือง ข่าวอาชญากรรม และบทความเสนอความคึกเห็น วิพากษ์วิจารณ์การเมืองและเศรษฐกิจ อย่างกว้างขวางเช่นเดิม แม้ว่าลักษณะของเนื้อหาดังกล่าวจะชะงักลงในช่วงหลักการ เปลี่ยนแปลงการปกครองแผ่นดิน พ.ศ. 2475 บ้างก็ตาม แต่ก็มีหนังสือพิมพ์พยายามรักษา แนวเนื้อหาดังกล่าว เช่น หนังสือพิมพ์ประชาชาติ นิกรวันอาทิตย์ สำหรับหนังสือพิมพ์ ส่วนใหญ่นั้นก็หันเหไปเสนอเนื้อหาในค่านิยมข่าวอาชญากรรม ภัยธรรมชาติ สงคราม บันเทิงคดี รวมทั้งนวนิยาย เช่น หนังสือพิมพ์สุภาพบุรุษ (ก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. 2473) โดย

เฉพาะหนังสือพิมพ์สุภาพบุรุษ (ในปี พ.ศ. 2482) มีวิธีการเขียนข่าวที่สั้น ๆ ง่าย ๆ ยั่วยุกามารมณ์และให้ความบันเทิง รวมทั้งมีเรื่อง รัก ๆ ใคร่ ๆ เรื่องไปพร้อมภาพ ประกอบเช่นเรื่อง "ความรักของโสเภณี" เรื่อง "นาโชคิสม" หญิงที่มีสุขด้วยทะเลและแซ่" นางมาเรอเปรอสวาท" (สุกัญญา ศิระวนิช 2526: 62) ซึ่งนับได้ว่าเป็นหนังสือพิมพ์ที่ สอดแทรกเรื่องเพศที่ค่อนข้างจะชัดเจนในเรื่องที่เสนอให้แก่ผู้อ่านเป็นฉบับแรก ๆ แม้ว่า ก่อนหน้านี้อีก ในช่วง พ.ศ. 2470 - 2478 ได้มีนิตยสารหลายฉบับ เช่น ศรีกรุง ศัพท์ไทย ไทยเกษม เริงรมย์ สารมณฑล เป็นต้น ที่เสนอเนื้อหานวนิยายประเภทต่าง ๆ เช่น อาชฌนิยาย นิยายรัก นิยายผจญภัย ฯลฯ แต่ก็ไม่ปรากฏมีการสอดแทรกเนื้อหาทาง เพศที่เกินขีดเท่าใน "สุภาพบุรุษ" ในปี พ.ศ. 2482 ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่านิตยสารและ หนังสือพิมพ์ ได้มีการเสนอเนื้อหาเพศศึกษาอย่างจริงจังในปี พ.ศ. 2482 นี้

นอกจากนั้นเมื่อ พ.ศ. 2476 มีหนังสือพิมพ์ที่เสนอเนื้อหาทางเพศศึกษาโดย ตรงเล่มหนึ่งคือ หนังสือ "จกหมายนายแพทย์ถึงลูกสาว" เขียนโดย ประยูร เวชพงศ์ ไค้พิมพ์อุทิศเป็นหนังสือแจกในการฉลองอภิเษกนิยบวง เวชพงศ์ (ประยูร เวชพงศ์ 2524:8-9) ผู้เขียนได้กล่าวในคำนำว่า "หนังสือเล่มนี้เล็กไม่เหมาะสำหรับเด็กหญิงที่มีอายุต่ำกว่า 12 ปี ส่วนเนื้อหาของหนังสือกล่าวถึง การสืบพันธุ์ของพืชมนุษย์ การเกิดของมนุษย์ การพัฒนาของเด็กหญิงตั้งแต่อายุ 12 ปี จนกระทั่งแต่งงาน คลอดบุตรและการเลี้ยงดูบุตร" (ประยูร เวชพงศ์ 2524: 13-62)

ส่วนนิตยสารฉบับแรกที่เสนอภาพหญิงเปลือย คือนิตยสาร ประมวลภาพ มี กำหนดออกเป็นรายสัปดาห์ และพิมพ์จำหน่ายครั้งแรกเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2477 และฉบับแรกที่เริ่มตีพิมพ์ภาพเปลือยคือ นิตยสาร ปีที่ 1 ฉบับที่ 3 ประจำวันพุธที่ 1 ม.ค. 2478. ลักษณะภาพที่เสนอในนิตยสาร เป็นทั้งภาพที่ 6 นี้

ภาพที่ 6 ภาพหญิงเปลือยที่ตีพิมพ์ในนิตยสาร เป็นครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2478.

ดูที่ภาพคน เหมือนกับว่าเป็นหน้า
ร้อนที่อากาศร้อนจัดที่สุด ส่วนภูมิ
ประเทศ บอกว่าเป็น ประเทศหนาว
และหนาวจัด แต่เราดูกันเพื่องามตา

มาตราส่วน 1:3 (ประมวลภาพ 2478:13)

นอกจากนั้นนิตยสารประมวลภาพยัง เสนอภาพปลุกอารมณ์เพศและภาพเปลือยใน
รูปแบบภาพประกอบสารคดี และภาพชุดในฉบับต่อ ๆ มาอีก ซึ่งเป็นรูปแบบการเสนอภาพ
ปลุกอารมณ์เพศในนิตยสารระยะต่อ ๆ มา (โปรดดูภาพประกอบในภาคผนวก.ข)

ทั้งแกหนังสือพิมพ์ "สุภาพบุรุษ" ใ้สอดแทรกเนื้อหาทางเพศศึกษาในนวนิยาย ในปี พ.ศ. 2482 แล้ว ในยุคเดียวกันนี้ใ้มีหนังสือพิมพ์นิตยสารที่เสนอเรื่องราว และนวนิยายที่อิงเรื่องเพศเรื่อยมา เช่น หนังสือพิมพ์ไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2489 - 2497 (สุกัญญา ธีระวณิช 2525: 80-82, 93-96)

หรือนิตยสาร "ทองเทีวสัปดาห์" ในปี พ.ศ. 2483 ใ้เสนอนวนิยายเรื่องยาว เรื่อง "วรรณิ์เมียเสียแล้ว" แก่ังโคยวริชญู ซึ่งมีบทประเล้าประโลมอย่างซึกแจ้ง นิตยสารฉบับนี้ปัจจุบันคือนิตยสาร "อนุสาร อสท."

หรือนิตยสาร "ชีวิคไทย" ในปี พ.ศ. 2484 มีคอลัมน์กอบปัญหาเกี่ยวกับความรัก ชีวิคครอบครัว โคยจริญศรี ในคอลัมน์ "เรื่องของชีวิค" และในนิตยสารชีวิคไทยนี้ยังมีการเสนอภาพลุดอารมณ์เพศ สอดแทรกฉบับละ 1-2 ภาพ ทั้งแกฉบับที่ 35 ประจำเดือนตุลาคม พ.ศ. 2484 เรื่อยมา นอกจากนั้นนิตยสารกัังกล่าวยังมีเรื่องชาจีนที่เกี่ยวกับเพศอย่างซึกแจ้งในคอลัมน์ "จับแพะชนแกะ" โคยนายร่ากาญ อิกคัวย นิตยสาร "ชีวิคไทย" นี้ มีกำหนดออกเป็นรายสัปดาห์ ราคาเล่มละ 30 สตางค์ นิตยสารนี้เลิกจำหน่ายในปี พ.ศ. 2487 ในช่วงเวลาต่อมา นวนิยายที่สอดแทรกเรื่องเพศและการเสนอภาพลุดอารมณ์เพศก็ยังคงมีเรื่อยมา

สุชาติ สวัสดิ์ศรี (อ้างใน สุกัญญา ธีระวณิช 2526: 114) ใ้สรุปผลงานของนักเขียนเรื่องในหนังสือพิมพ์และนิตยสารในช่วง พ.ศ. 2498 - 2506 ว่า "รกไปคัวยเรื่องไร้สาระ นองไปคัวยเรื่องสัปคน คาวไปคัวยเรื่องโลกิยวิสัยที่ค่างพากันแข่งขันว่าผู้ใ้โจะวิจิตรพิศการกว่ากันและจึกจ้านไปคัวยเรื่องรักบนพองสนุ่...."

และศรีศิลป์ บุญจร (2521) ใ้ศึกษาพัฒนาการนวนิยายไทยกัังแต่ พ.ศ. 2475 ถึง พ.ศ. 2500 พบว่า นวนิยายไทยมีพัฒนาการจากนวนิยาย "เริงรมย์" มาสู่นวนิยายเริงปัญญาและพัฒนาจากนวนิยายที่สะท้อนหรือใ้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคม แม้ว่าบางระยะพัฒนาการนวนิยายไทยจะหยุดชะงักหรือคั้งงูใหม่กระหน้าจากแนวโน้มของนวนิยายส่วนใหญ่ที่มุ่งใ้ความเริงรมย์

นับกัังแต่หนังสือพิมพ์สุภาพบุรุษซึ่งเสนอเนื้อหาประเภท Sin, Sex, Violence มา (สุกัญญา ธีระวณิช 2526: 64) หนังสือพิมพ์และนิตยสารในยุคค่อ ๆ มาหลายฉบับก็ยัง

เสนอเนื้อหาสอดคล้องเนื้อหา เทคโนโลยีในรูปแบบนิตยสารเรื่อยมา

ช่วงที่สาม : กำเนิดนิตยสารเทคโนโลยี และนิตยสารเทคโนโลยี ระหว่าง

พ.ศ. 2490 - 2527

ในปี พ.ศ. 2490 นิตยสาร "ปัญหาชีวิต" ซึ่งออกจำหน่าย เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2490 เป็นนิตยสารรายปักษ์ ขนาด 6"×8" หน้า 48 หน้า ราคา 2.50 บาท มีจำหน่ายทั่วไปและเปิดรับสมาชิก นิตยสารฉบับนี้เป็นนิตยสารฉบับแรกที่มีเนื้อหาเทคโนโลยีโดยตรงในรูปแบบของบทความและคอบัญญา เช่น บทความเรื่องอัตรากาภิบาลในชุมชน ในนิตยสารปีที่ 1 ฉบับที่ 4 หรือเรื่องอัตรากาภิบาลในสตรี ในนิตยสารปีที่ 1 ฉบับที่ 5 และ 6 หรือการคอบัญญาชีวิตส่วนตัว เรื่องพฤติกรรมของสามี-ภรรยา การคุมกำเนิดในนิตยสารปีที่ 1 ฉบับที่ 6 เป็นต้น สำหรับผู้ดำเนินการจัดทำนั้นมิได้จำกัดเพียงแต่ผู้อำนวยการโดยคณะแพทย์ และรายละเอียดอื่น ๆ มีดังนี้

พ.ท. กมล กาญจนะเสน

เจ้าของและบรรณาธิการ

นาย แสง รอดสมบุญ

ที่ปรึกษา

นาย ชุม รื่นฉวี

ผู้จัดการและผู้พิมพ์และผู้โฆษณา

(ปัญหาชีวิต 2490: 3)

นิตยสาร "ปัญหาชีวิต" นี้ได้แจ้งขอขายและวัตถุประสงค์ของการจัดทำนิตยสารไว้ที่หน้าปก คังภาพที่ 7

ภาพที่ 7 หน้าปกนิตยสารปัญหาชีวิตฉบับประจำวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2490

มาตราส่วน 1 : 1

ส่วนรายละเอียดของขอบเขตของเนื้อหาที่เสนอในนิตยสารและบรรณาธิการ
โต้แย้งไว้ในนิตยสารฉบับที่ 4 ประจำวันที่ 15 มีนาคม พ.ศ. 2490 (รายละเอียดโปรด
ดูในภาคผนวก ข.) นิตยสารปัญหาชีวิตร์เลิกจำหน่ายในปีใดไม่ปรากฏหลักฐาน นิตยสาร
ฉบับที่สุดท้ายที่พบ ๗ หอสมุดแห่งชาติ เป็นนิตยสารในปี พ.ศ. 2491.

สำหรับนิตยสารที่เสนอเนื้อหา เพศศึกษาฉบับก่อนมาคือ นิตยสารวิทยาศาสตร์
ทางเพศ (Sex Science Magazine) ซึ่งจัดพิมพ์ครั้งแรกในปี พ.ศ. 2493 มี
ร้อยโทวิเชียร นาคสวัสดิ์ เป็นบรรณาธิการ หม่อมหลวงมาโนชญ์ ชุมสาย เป็นผู้พิมพ์และ
ผู้โฆษณา ซึ่งต่อมาเป็นบรรณาธิการอีกด้วย และพันตรีหลวงเอนกนิยวาที เป็นเจ้าของ
โดยระบอบคณะผู้จัดทำและที่ปรึกษาทางวิชาการ ดังรายชื่อต่อไปนี้

ทล.ท. พระศัลยเวทย์วิศิษฎ์	M.R.C.S. (ENG), L.R.C.P. (LOND), M.D. (HONS)
น.ท. จำรัส ศิริสัมพันธ์	M.D., L.M.
น.ท. ชวบ ทองใบ	M.R.C.S., L.B.C.P., L.M.
น.ท. จิตต์ เหมาะจุฬา	M.D.
น.ท. สังก เปล่งวานิช	M.D. (HONS).
กร. อาจิก โชติเสน	D.V.M., M.S., PH.D.
น.ท. เลขา ชีวเนตร	M.B.
กร. ถวิล กุปคบุตร	D.V.M.
กร. เล็ก ไชยวสุ	D.V.M.
กร. มล.มาโนชญ์ ชุมสาย	D.V.M., M.B.H., P.G. (I.V.R.I.)
กร. สมาน พิพิธกุล	D.V.M.
นาย จินกา ชัยรัตน์	น.บ.ช.
อาจารย์ วิรุณ สุวรรณภิกคิ	B.Sc., M.S.
อาจารย์ รื่น มณีวงศ์	ช.บ.
อาจารย์ เจริญ ไชยชนะ	ป.ม., ช.บ.
อาจารย์ เอื้อ บุคปเทศ พงสกุล	น.บ.ช., ป.ม.

นิตยสารวิทยาศาสตร์ทางเพศนี้เลิกจัดทำในปีที่ไม่ปรากฏ แต่นิตยสารฉบับสุดท้ายเท่าที่พบในหอสมุดแห่งชาติ เป็นนิตยสารที่ออกจำหน่ายในปี พ.ศ. 2509

ต่อมาในปี พ.ศ. 2515 มีนิตยสารที่มีเนื้อหาเพศศึกษาโดยตรงออกจำหน่ายอีกฉบับหนึ่งคือ วิทยาสารเพศศึกษาและปรัชญา เป็นนิตยสารขนาด $4\frac{1}{2} \times 7\frac{1}{2}$ หน้า 148 หน้า กำหนดออกเป็นรายเดือน ราคาฉบับละ 12 บาท มีนายแพทย์นวนรัตน์ ไกรฤกษ์ เป็นบรรณาธิการและมูลนิธิพระเบญจมเกวราธิบดีเป็นเจ้าของ กองบรรณาธิการส่วนใหญ่เป็นนายแพทย์ เช่น นายแพทย์ธานี ศิริยง คอกเตอร์กุดเตียร เวชบุต นายแพทย์บรรจง โทษารามิก พลตรีนายแพทย์สุพจน์ ชวัญมิตร ศาสตราจารย์นายแพทย์เสนอ อินทรสุศรี เป็นต้น เนื้อหาของนิตยสารประกอบด้วยเนื้อหาเพศศึกษา เพศศาสตร์ (Sexology) ปรัชยานิยายที่สอดแทรกเนื้อหาทางเพศ สุขวิทยาทางเพศ และปฏิกิริยาเกี่ยวกับเพศ ในด้านรูปแบบของการเสนอเนื้อหา ยังคงเป็นบทความและการตอบปัญหา เป็นส่วนใหญ่ แต่มีนวนิยายเรื่องยาว วัตถุประสงค์ในการจัดทำนิตยสารดังกล่าว เพื่อให้ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเพศศึกษา เพศศาสตร์ สุขภาพในชีวิตสมรส ปัญหาทางจิตเกี่ยวกับเพศ ส่งเสริมความเจริญทางอารมณ์ ครอบครัวยั่งยืน ปลุกฝังการเข้าใจอันดีของผู้ครองเรือน หนุ่มสาว นักศึกษา และให้ความรู้ทางปรัชญา (เพศศึกษาและปรัชญา 2515: ปกหลัง) วิทยาสารเพศศึกษาและปรัชญาได้ออกจำหน่ายต่อเนื่องกันจนถึง พ.ศ. 2519 ก็เลิกจัดทำ

และในระหว่างปี พ.ศ. 2517 ใ้มีนิตยสารที่เสนอเนื้อหาทางเพศศึกษาอีกเล่มหนึ่งคือ นิตยสารอิสระวิจารณ์ฉบับ ท็อปซีเคิร์ท ซึ่งมีโสณ ปุลาเลิศ เป็นบรรณาธิการ ผู้พิมพ์และผู้โฆษณา นิตยสารฉบับนี้มีกำหนดออกเป็นรายเดือน ราคาฉบับละ 25 บาท (อิสระวิจารณ์ท็อปซีเคิร์ท 2527: 8) นิตยสารฉบับนี้ออกจำหน่ายเรื่อยมาจนถึงเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2527 ถึงยุคกิจการ ทำให้สภาพของผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา บรรณาธิการและเจ้าของนิตยสาร ฉบับนี้สิ้นสุดลงตามพระราชบัญญัติการพิมพ์ พุทธศักราช 2484 ซึ่งระบุไว้ว่า :

มาตรา 45 หนังสือพิมพ์รายวัน ถ้ามิได้ออกโฆษณาต่อเนื่องกันเป็นระยะเวลาสามสิบวัน หรือหนังสือพิมพ์รายคาบ ถ้ามิได้ออกโฆษณาต่อเนื่องกันเป็นระยะเวลาสี่คราวหรือเกินกว่าสองปี การเป็นผู้พิมพ์ผู้โฆษณา บรรณาธิการและเจ้าของหนังสือพิมพ์นั้นเป็นอันสิ้นสุดลง (ราชกิจจานุเบกษา 2484: 1228-1257)

ดังนั้น ตั้งแต่เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2527 เป็นต้นมาจึงไม่มีนิตยสาร เทศศึกษา
พิมพ์ออกจำหน่ายอีกเลย

แม้ว่าได้มีการจัดพิมพ์นิตยสารทาง เทศศึกษา โดยเฉพาะมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2490
จนถึงปัจจุบันก็ตาม แต่การเสนอเนื้อหาทาง เทศศึกษาในนิตยสารและหนังสือพิมพ์ยังนิยม
สอดแทรกอยู่ในรูปแบบอื่น ๆ โดยทั่ว ๆ ไปในนิตยสารและหนังสือพิมพ์

สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้ สามารถแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ

1. งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศ
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านนิตยสารและหนังสือพิมพ์ของเยาวชน
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เนื้อหาของนิตยสารและหนังสือพิมพ์

1. งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศ

จากการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศของชายและหญิงไทยของคนปกติทั่ว ๆ
ไป พบว่าส่วนใหญ่มีพฤติกรรมเป็นปกติ แต่จากการที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่ายไม่มี
ความรู้และความเข้าใจถึงสุขอนามัยทางเพศและวิธีปฏิบัติทางเพศต่อกัน อันอาจเป็นสาเหตุ
ให้อีกฝ่ายหนึ่งได้รับบาดเจ็บจนต้องเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาล งานวิจัยดังกล่าวได้แก่

นภคต ลิ้มสุรพันธ์ (2521) ได้ศึกษาความนึกเห็นเกี่ยวกับการสำเร็จความใคร่
ด้วยตนเองของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญในกรุงเทพมหานคร จำนวน 80 คน
จากโรงเรียน 9 โรงเรียน ได้ใช้แบบสอบถามพบว่า นักเรียนชายร้อยละ 95.83 เคย
สำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง นักเรียนหญิงร้อยละ 46.65 เคยสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง
นักเรียนชายส่วนใหญ่สำเร็จความใคร่ด้วยตนเองครั้งแรกเมื่ออายุ 13-15 ปี และนักเรียน
หญิงส่วนใหญ่สำเร็จความใคร่ด้วยตนเองครั้งแรกเมื่ออายุ 14-16 ปี หังชายและหญิงพบ
วิธีสำเร็จความใคร่ด้วยตนเองมากที่สุด รองลงมาพบจากการอ่านหนังสือ ชมภาพยนตร์
และบอกเล่าจากเพื่อน ๆ สิ่งเร้าที่ทำให้เกิดความรู้สึกทางเพศจนสำเร็จความใคร่ด้วย
ตนเองได้มากที่สุด คือ ภาพเปลือย ภาพรวมเพศ รองลงมาคือเพื่อน โทรศัพท์และ

ภาพยนตร์เราอารมณ์ อ่านหนังสือเกี่ยวกับเรื่องเพศ ในกลุ่มหญิงที่ไม่ชอบสำเร็จความใคร่
 ภัยตนเอง เพราะไม่ชอบคิดเรื่องเพศ ไม่ชอบทำ ไม่มีอารมณ์ทางเพศหรือมีน้อย ไม่ใช่
 เรื่องจำเป็นและสามารถฉีกกลับได้

สมพร บุษราภิจ สมศรี ฅ ระนองและวันเพ็ญ บุญประกอบ (2524: 221-226)
 ได้ศึกษาพฤติกรรมทางเพศของชายไทย จำนวน 145 โดยการสุ่มจากชาวบางกอกน้อย
 ที่มีอายุเฉลี่ย 40 ปี และสมรสแล้วจำนวนครึ่งหนึ่ง มีการศึกษาระดับประถมศึกษา 1
 ใน 3 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ส่วนใหญ่มีรายได้ไม่เกิน 3,000 บาท พบว่า
 ร้อยละ 18 เคยมีภรรยามากกว่า 1 คน และยังคงอยู่ด้วยกันเกินกว่า 1 คน ร้อยละ 4
 กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 85 มีชีวิตสมรสราบรื่น แต่มีการนอกใจภรรยา ร้อยละ 27 และยัง
 พบว่าผู้มีฐานะนอกใจภรรยา มากกว่าผู้มีฐานะยากจน

นอกจากนั้นยังพบว่าในระหว่างชีวิตสมรส มีกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 9 ที่ยังคง
 สำเร็จความใคร่ภัยตนเอง ในเรื่องความสัมพันธ์ทางเพศระหว่างสามีภรรยา พบว่า
 ความถี่ในการร่วมเพศแตกต่างกันมากตั้งแต่ 2 เดือนครั้ง ไปจนถึงวันละ 9 ครั้ง
 ส่วนมากร่วมเพศสัปดาห์ละ 2 - 3 ครั้ง และผู้มีสุขภาพที่ร่วมเพศบ่อยกว่าผู้มีสุขภาพไม่ดี
 และสมรรถภาพทางเพศชายลดลงเมื่ออายุ 50 ปี ขึ้นไป

ส่วนพฤติกรรมทางเพศหญิงไทยวัยครองเรือน สมพร บุษราภิจและคณะ
 (2524: 80-90) ได้ศึกษาพฤติกรรมทางเพศของหญิงไทยที่สมรสแล้ว 200 คน เมื่อปี
 พ.ศ. 2516 โดยการสุ่มตัวอย่างจากประชากรชาวบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร
 การเก็บข้อมูลใช้วิธีสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่อายุระหว่าง 25-40 ปี อายุเฉลี่ย
 36.5 ปี ค่าสุด 17 ปี สูงสุด 61 ปี ทุกคนสมรสแล้วและทำหมันและไม่ทำหมันกลุ่มละ
 100 คน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา รายได้ของครอบครัวส่วนมาก
 ไม่เกินเดือนละ 3,000 บาท จบการศึกษานั้นพบว่า คำนการร่วมเพศกลุ่มตัวอย่าง
 ครั้งหนึ่ง มีความถี่ในการร่วมเพศสัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง และหนึ่งในสี่ของกลุ่มตัวอย่างถึงจุด
 สุขยอด (Climax) ทุกครั้ง ส่วนผู้มีอายุ 35 ปีขึ้นไป มีความรู้สึกสุขยอดน้อยกว่าอายุ
 ต่ำกว่า 35 ปี ในค่านความต้องการทางเพศพบว่าร้อยละ 25 ีบอกว่ามีความรู้สึก
 ต้องการทางเพศ นอกนั้นไม่แสดงความคิดเห็น ส่วนใหญ่กล่าวว่ากิจกรรมทางเพศจะมี

มาก่อนมีบุตร และลดลงไปหลังมีบุตรและลดลงเรื่อย ๆ เมื่ออายุมากขึ้น แต่มีส่วนน้อยที่รู้สึกตรงข้ามและยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีชีวิตสมรสราบรื่นจะมีการร่วมเพศเป็นปกติ ความรู้สึกถึงจุดสุขยอดและความต้องการในการร่วมเพศมากกว่ากลุ่มหนึ่งที่มีชีวิตสมรสไม่ราบรื่น

นอกจากนั้น จากการศึกษาการฉีกขาดของช่องคลอดที่เกิดจากการร่วมเพศของ ชัยวัฒน์ โมกชะเวส และสมหมาย กุญสุวรรณ (2523: 686-688) โดยศึกษาผู้ป่วยเนื่องจากการฉีกขาด ของช่องคลอดจากการร่วมเพศในหน่วยนรีเวช โรงพยาบาลศิริราช ตั้งแต่ วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2521 ถึง 31 ธันวาคม พ.ศ. 2522 โดยเป็นผู้ป่วยที่มีอายุระหว่าง 7 ถึง 58 ปี จำนวน 65 ราย เป็นผู้ป่วยที่มีอายุต่ำกว่า 13 ปี 6 ราย และ 2 ราย นมกระดูกแล้ว จากการศึกษาพบว่า สาเหตุของการฉีกขาดส่วนใหญ่เกิดจากการร่วมเพศครั้งแรก และระยะพักฟื้นหลังคลอดในอัตราร้อยละ 23.08 เท่ากัน นอกจากนั้นเกิดจากสาเหตุอื่น ๆ เช่น ความรุนแรงในขณะร่วมเพศ สามีอยู่ในภาวะมีนเมาเกิดในหญิงวัยนมกระดูก 2 ราย ความผิดปกติที่หนึ่งก้นกลางของช่องคลอดต่ำกว่าเนค 1 ราย และเพิ่มขึ้น 9 ราย

2. งานวิจัยที่เกี่ยวกับการอ่านนิตยสารและหนังสือพิมพ์ของเยาวชน

ในการศึกษาความสนใจและแนวการอ่านหนังสือของนักเรียนระดับ 13-18 ปี ในปี พ.ศ. 2516 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วประเทศ คือ กรุงเทพมหานคร (พิชัย เทพนิมิตร 2516) ลพบุรี อยุธยา สุพรรณบุรี สมุทรสงคราม นครปฐม ราชบุรี เพชรบุรี (ประไพศรี วิสัยขจร 2516) จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี นครนายก นครสวรรค์ สระบุรี อ่างทอง (ทองประคัม ลัมตระกูล 2516) นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ (เอกวิรินทร์ สุนทรพงศ์ 2516) อุตรธานี ขอนแก่น สกลนคร ร้อยเอ็ด มหาสารคาม กาฬสินธุ์ (ไพฑูริย์ ลีไพฑูริย์ 2516) พิษณุโลก สุโขทัย อุตรดิตถ์ น่าน (เอื้อมพร ชัยพิพัฒน์ 2516) กำแพงเพชร ตาก ลำปาง เชียงใหม่ (มนู จินพิบูลย์ 2516) ชุมพร นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี ัทลุง ตรัง (มารศรี ศรีทศานุช 2516) กระบี่ นราธิวาส ภูเก็ต ยะลา และสงขลา (อรุณศรี กาลัง 2516) โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-5 ของโรงเรียนรัฐบาล ปีการศึกษา 2514-2515

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนอายุ 13-14 ปี ส่วนใหญ่อ่านหนังสือหลายประเภท และชอบอ่านหนังสือที่ให้ความเพลิดเพลินมากกว่าหนังสือวิชาการ แต่นักเรียนอายุ 15-18 ปี จะสนใจอ่านหนังสือน้อยประเภทลง และสนใจอ่านหนังสือวิชาการมากขึ้น อย่างไรก็ตาม นักเรียนทุกระดับอายุ ระหว่าง 13-18 ปี ส่วนใหญ่สนใจอ่านประเภทความรู้ทั่ว ๆ ไป เกี่ยวกับการเรียนรู้การจำ การลืม การทดสอบเชาว์ปัญญาและสติปัญญา การศึกษา การเรียน การสอน หลักสูตรในโรงเรียน วิทยาลัยและมหาวิทยาลัย นิทานประเภทต่าง ๆ และเรื่องก็เกี่ยวกับสงครามต่าง ๆ เมื่อเปรียบเทียบตามเพศพบว่า นักเรียนชายสนใจหนังสือมากกว่าผู้หญิง และสนใจหนังสือที่ให้ความรู้มากกว่าหนังสือให้ความ - เพลิดเพลิน ส่วนนักเรียนสนใจทั้งหนังสือที่ให้ความรู้และความเพลิดเพลิน และองค์ประกอบ ต่าง ๆ ที่มีผลต่อความสนใจในการอ่านของนักเรียนอายุ 13-18 ปี ที่ปรากฏในงานวิจัย ของกลุ่มผู้วิจัยนี้ สรุปได้ว่า อายุเพศ ระดับชั้นเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนและอาชีพของ บิดา มารดาหรือผู้ปกครอง ฯลฯ ล้วนมีอิทธิพลต่อการอ่านหนังสือ

ต่อมาในปี พ.ศ. 2518 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการ สสำรวจความคิดเห็นของเด็กและบรรณารักษ์ในเรื่องความสนใจ และรสนิยมการอ่านของเด็ก และเยาวชนไทย และทำการประเมินหนังสือที่เด็กนิยมอ่านมากที่สุด ประชากรที่ในการ สสำรวจ ได้แก่ นักเรียน ระดับประถมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร นักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายทั่วประเทศ และครูที่ทำหน้าที่บรรณารักษ์ทั่วประเทศ ปรากฏว่า นักเรียนประถมศึกษาตอนปลายและมัธยมศึกษาชอบอ่านนิทานและนิยายมากที่สุด ประเภทที่นักเรียนประถมศึกษาตอนปลายชอบอ่านรองลงมาได้แก่ หนังสือพิมพ์ วารสาร และหนังสือเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ ส่วนนักเรียนมัธยมศึกษาชอบอ่านรองลงมาได้แก่ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร และหนังสือเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ นักเรียนประถมศึกษาตอน ปลายได้หนังสือมาอ่านโดยผู้ปกครองซื้อให้มากที่สุด และนักเรียนมัธยมศึกษาได้หนังสือมาอ่าน โดยการยืมจากห้องสมุดของโรงเรียนมากที่สุด แรงจูงใจสำคัญที่ทำให้มีนักเรียนทั้งสอง ระดับสนใจอ่านหนังสือคือ การดูภาพยนตร์จากโรงภาพยนตร์ และจากโทรทัศน์

ส่วนการศึกษาเกี่ยวกับการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน นิตยสารและวารสารของ ผู้อ่านที่เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษา มีดังนี้

อุดมวัฒน์ กิติเวช (2509) ได้สำรวจความสนใจและทัศนคติที่มีต่อหนังสือพิมพ์รายวันของเยาวชนโรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพระนคร (กรุงเทพมหานคร) จำนวน 606 คน ผลของการสำรวจและวิเคราะห์ปรากฏว่า เยาวชนส่วนใหญ่ยังมีความสนใจในการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันน้อยมาก และเยาวชนที่อ่านหนังสือพิมพ์รายวันมีทัศนคติต่อหนังสือพิมพ์รายวันน้อยมาก และเยาวชนที่อ่านหนังสือพิมพ์รายวันมีทัศนคติต่อหนังสือพิมพ์รายวันว่า ทำให้เกิดผลดีมากกว่าผลเสีย เพศ วัน ชั้นเรียน โรงเรียน และระดับฐานะ เศรษฐกิจสังคมของครอบครัวมีอิทธิพลเพียงเล็กน้อยต่อความสนใจของเยาวชนที่มีต่อหนังสือพิมพ์รายวัน

ถาวร ทิดกคุณาวันท์ (2512) สำรวจความคิดเห็นที่มีต่อข้อความข่าวในหนังสือพิมพ์ไทยรายวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2512 ของโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย และโรงเรียนอินทศึกษา จำนวน 200 คน สรุปได้ว่า นักเรียนชายชอบอ่านหนังสือพิมพ์เป็นประจํามากกว่านักเรียนหญิง นักเรียนสนใจอ่านคอลัมน์การ์ตูนล้อข่าวเป็นประจํามากที่สุด รองลงมาคือ ข่าวในประเทศ ซึ่งประเภทของข่าวที่สนใจนั้น นักเรียนชายสนใจข่าวกีฬามากที่สุด และนักเรียนสนใจข่าวการบันเทิงและข่าวเกี่ยวกับสตรี หนังสือพิมพ์ที่นักเรียนชอบอ่านมากที่สุด คือ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ รองลงมาคือ เคลิวิสต์ สยามรัฐ และพิมพ์ไทย ตามลำดับ นักเรียนให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์ว่าควรเพิ่มคอลัมน์ที่เกี่ยวกับเรื่อง เศรษฐกิจ และความคิดเห็นของนักการเมืองต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ลดข่าวอาชญากรรมให้น้อยลง ควรเพิ่มเนื้อหาทางวิชาการ ประวัติบุคคลสำคัญและผลงานดีเด่น ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวัน คำอธิบายภาพควรพิมพ์ไว้ใต้ภาพ และควรลดภาพที่ไม่จำเป็นลงบ้าง เพื่อไม่ให้เสียเนื้อที่การเสนอข่าว ภาษาที่ใช้ เช่น ตัวสะกดคำารันต์ รวมทั้งการพิมพ์ยังผิดอยู่มาก ควรแก้ไข

ชัยมงคล คานสุนทรวงศ์ (2513) สำรวจความสนใจที่มีต่อข่าวคอลัมน์ต่าง ๆ ในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยของนักเรียนชั้น ม.ศ. 4 ม.ศ. 5 และ ม.ศ. 6 โรงเรียนพัฒนศึกษาพระนคร ปีการศึกษา 2512 จำนวน 300 คน สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้ คือ นักเรียนชอบอ่านหนังสือพิมพ์ไทยรัฐมากที่สุด รองลงมาคือ เคลิวิสต์ และพิมพ์ไทย ตามลำดับ นักเรียนชายชอบอ่านหนังสือพิมพ์เป็นประจํามากกว่านักเรียนหญิง สนใจอ่านข่าว

ประเภทต่าง ๆ และคอยสนับสนุนให้ทั้งความรู้และความบันเทิง นักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าการอ่านหนังสือพิมพ์ให้ประโยชน์กันต่าง ๆ เช่น ช่วยเสริมการเรียนรู้ ช่วยให้ได้รับความรู้เพิ่มขึ้น ช่วยให้เป็นคนทันต่อเหตุการณ์ ฯลฯ

ประคอง นาควานิช (2513) ศึกษาลักษณะว่าการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนักเรียนอาชีวศึกษา ในจังหวัดพระนครและธนบุรี (กรุงเทพมหานคร) ในร้านค้าต่าง ๆ สรุปผลได้ว่า ลักษณะการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนักเรียนอาชีวศึกษาชายและหญิงส่วนใหญ่ไม่ค่อยอ่านแตกต่างกัน สนใจอ่านภาคหัวข่าว และรายละเอียดของข่าวบ้าง หนังสือพิมพ์รายวันที่นักเรียนอาชีวศึกษานิยมอ่านมากที่สุด คือ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ รองลงมาคือ "แนวหน้า" แห่งยุคเคลวินาส์ และสนใจอ่านคอลัมน์ต่าง ๆ ตามลำดับดังนี้คือ วิชาการ ชาวกีฬา ชาวในประเทศ ชาวต่างประเทศ ชาวบันเทิง และคอลัมน์กฤตสรี

บำรุง สุขพรรณ (2523) ศึกษาศักยภาพการรับข่าวสารของเยาวชนไทยในชนบท และผลที่มีต่อการพัฒนาชนบท ของนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดชลบุรี จำนวน 27 โรงเรียน และเยาวชนอ่านหนังสือเป็นประจำทุกวัน ร้อยละ 55.33 อ่าน 2-4 วันครั้ง ร้อยละ 28 นาน ๆ อ่านครั้ง และอ่านสัปดาห์ละครั้ง ร้อยละ 16.67 หนังสือพิมพ์ที่ชอบอ่านมากที่สุดตามลำดับคือ ไทยรัฐ เคลวินาส์ สยามรัฐ บ้านเมือง เคลวินาส์ และอื่น ๆ และเนื้อหาที่นักเรียนชอบอ่านคือ ข่าวต่างประเทศ นวนิยายหรือละคร กลอน ส่วนวน และขอบภาพหรือโฆษณา ที่ก่อให้เกิดความรู้สึกทางจิตใจ ส่วนหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นที่จัดจำหน่ายในจังหวัดชลบุรี จำนวน 15 ฉบับ ปรากฏว่านักเรียนชอบอ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นเสียดังวันออกมากที่สุด รองลงมาคือเมืองชล พิมพ์ข่าวไทย และอื่น ๆ ส่วนเนื้อหาที่ชอบอ่านมากที่สุดคือ ข่าวการศึกษาวิทยาศาสตร์ รองลงมาคือข่าวต่างประเทศ

จาระไน แกลโกศล (2527: 14-19; 2527: 16-19) ศึกษาศักยภาพการอ่านหนังสือพิมพ์และนิคมสารของคนกลุ่มหนึ่งในกรุงเทพมหานคร จำนวน 343 คน ที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี 164 คน มีระดับการศึกษาต่ำกว่าอนุปริญญา 208 คน พบว่า ร้อยละ 55 ชื่นชอบหนังสือพิมพ์อ่านเอง และในจำนวนนี้ ร้อยละ 42 ที่ชื่นชอบเป็นประจำ ในด้านการอ่าน พบว่าร้อยละ 53 อ่านหนังสือพิมพ์ทุกวัน และจะเลือกอ่านเนื้อหาที่ชอบถึงร้อยละ 41 ส่วนเนื้อหาที่ชอบอ่านมากที่สุดคือ สารคดี และคอลัมน์ต่าง ๆ (ร้อยละ 24) รองลงมาคือข่าวทั่วไป (ร้อยละ 14)

ส่วนใหญ่ในคํานการอ่านนิตยสารพบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 60 ซื้ออ่านเอง และมีเพียงร้อยละ 34 ที่ซื้ออ่านเป็นประจำ ส่วนอีกร้อยละ 65 นาน ๆ จะซื้ออ่านสักครั้ง และผู้ที่มาซื้ออ่านส่วนใหญ่เป็นผู้หญิงร้อยละ 63 ส่วนชายซื้ออ่านร้อยละ 47 ในคํานการอ่าน พบว่าร้อยละ 45 จะอ่านนิตยสารบางครั้งบ้างคราวส่วนอีกร้อยละ 29 จะอ่านประจำ กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 50 จะเลือกอ่านเนื้อหาที่ชอบ ส่วนนิตยสารที่มีผู้อ่านเกินกว่าร้อยละ 10 ได้แก่ นิตยสารขวัญเรือน (ร้อยละ 15) รองลงมาคือ แพรว บางกอก สยามรัฐ สัปดาหวิจารณ์ กุลสตรี บงกช กุสรางกุสม บ้านและสวน

จากการวิจัยเกี่ยวกับการอ่านนิตยสารและหนังสือพิมพ์สรุปได้ว่า เยาวชน ส่วนใหญ่สนใจอ่านเนื้อหาที่ให้ความรู้และนวนิยาย จากหนังสือมากที่สุด รองลงมาคือนิตยสาร และหนังสือพิมพ์ หนังสือพิมพ์ที่เยาวชนนิยมอ่านมากที่สุดคือ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ รองลงมาคือ เคลิวิสต์ ส่วนเนื้อหาที่เยาวชนนิยมอ่านจากหนังสือพิมพ์มากที่สุดคือข่าวและคอลัมน์ทางวิชาการ ในคํานการอ่านนิตยสารพบว่า เยาวชนส่วนใหญ่จะเลือกอ่านเนื้อหาที่ตนเองชอบและนิตยสาร ที่มีผู้อ่านค่อนข้างสูง คือ นิตยสารขวัญเรือน แพรว บางกอก สยามรัฐ สัปดาหวิจารณ์ กุลสตรี บงกช กุสรางกุสม บ้านและสวน ส่วนเนื้อหาในนิตยสารที่เยาวชนชอบอ่านมากที่สุดคือ สารคดี และคอลัมน์ต่าง ๆ

3. งานวิจัยที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์เนื้อหา นิตยสารและหนังสือพิมพ์

งานวิจัยที่ทำการวิเคราะห์เนื้อหา นิตยสารและหนังสือพิมพ์นั้น ส่วนใหญ่เป็นการวิเคราะห์เนื้อหาของหนังสือพิมพ์ ซึ่งทอสรุปได้ดังนี้

จากรายงานการวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ประเทศไทย ของนิสิตชั้นปีที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2514 และ 2515 โดยความควบคุมของ สุภัตตญา ธีระวนิช และ กาย บี สแคนด์เลน (Guy B. Scamdlen) (สุภัตตญา ธีระวนิช 2520: ภาคผนวก) ได้วิเคราะห์หนังสือพิมพ์ในประเทศไทย จำนวน 20 ฉบับ คือ บางกอกทีเคมเพอร์ ชาวราชการ กรุงเทพ Bangkok Times ทีวีปัญญา บางกอกการเมือง กุสสิตสมิต เกราะเหล็ก เจดิมรัฐธรรมนุญ ประชาธิปไตย ชาวไทย ทิมพ์ไทย สารเสรี ไทยรายวัน เคลิเมตวันจันทร์ สยามรัฐ เคลิเมต ไทยรัฐ Bangkok World และ Bangkok Post ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ที่อยู่ในช่วง พ.ศ. 2408-2514 เนื้อหาชนิดของข่าวที่สำคัญ ไทยใช้

หน่วย B.S.U. (Basic Space Unit) ในการวิเคราะห์พบว่า ข่าวสาร 3 ประเภทที่หนังสือพิมพ์สนใจเสนอมาก ได้แก่ ข่าวราชการหรือข่าวการเมือง สารคดีและบันเทิง (ซึ่งรวมทั้งข่าวเกี่ยวกับศิลปะ วัฒนธรรม) และโฆษณา หนังสือพิมพ์ยุคเก่ามีความสนใจข่าวประเภทอาชญากรรม ข่าวเกี่ยวกับความรู้สึกและเป็นที่น่าสนใจของผู้อ่านน้อยกว่าหนังสือในปัจจุบัน เช่น ไทยรัฐ และเคลนิวิสต์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของเกษม สิริสัมพันธ์ (2507: 44-45) ซึ่งพบว่าหนังสือพิมพ์รอบเช้าในช่วง 16 ตุลาคม ถึง 15 พฤศจิกายน 2506 ที่นำมาวิเคราะห์ ได้แก่พิมพ์ไทย สารเสรี ไทยรัฐ เสียงอ่างทอง เกียรติศักดิ์หลักเมืองและแนวหน้า มีเนื้อหาเน้นหนักในการเสนอข่าวอ่อน (Soft news) ในหน้าแรกและเป็นข่าวท้องถิ่นของพระนคร - ธนบุรี เป็นหลัก นอกจากนั้นยังพบอีกว่าหนังสือพิมพ์หน้าแรกของรอบบ่ายของหนังสือพิมพ์ สยามนิกร ไทยรายวัน ประชาธิปไตย ชาวไทยและสยามรัฐ มุ่งเสนอข่าวหนัก (Hard news) ซึ่งส่วนใหญ่เป็นข่าวชาติ อันสอดคล้องกับการวิจัยของ บุญเลิศ ศุภกิจ (2527 ก: 82-93; 2527: 38-41). ซึ่งวิเคราะห์เนื้อหาของหนังสือพิมพ์ 6 ชื่อ ในระหว่างวันที่ 7 กรกฎาคม ถึง 23 สิงหาคม พ.ศ. 2523 ซึ่งพบว่าหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ เช่น สยามรัฐและมติชน เน้นการเสนอข่าวและสาระความรู้ค่อนข้างสูง ส่วนหนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณ เช่น ไทยรัฐและเคลนิวิสต์ มุ่งเน้นเสนอข่าวและบทความเพื่อความบันเทิงมากกว่า และหนังสือพิมพ์ทั้งสองประเภทเนื้อหาโฆษณาอัตราส่วนค่อนข้างสูง ส่วนพงษ์ศักดิ์ พยัทธิเขียร (2514 อ้างใน บุญเลิศ ศุภกิจ 2527 ข: 42) วิเคราะห์เนื้อหาของหนังสือพิมพ์ไทยในช่วง พ.ศ. 2503 และ พ.ศ. 2521 พบว่าหนังสือพิมพ์ส่วนมากมีแนวโน้มเสนอข่าว และคอลัมน์สังคมประเภทซุบซิบนินทามากขึ้น โดยเริ่มเสนอเนื้อหาที่มุ่งเพียงเสนอข่าวสั้นหรือสรุป เช่น ข่าวเกี่ยวกับบุคคลและเหตุการณ์ให้สาธารณชนทราบเท่านั้น แคคต่อมาหนังสือพิมพ์นิยมเสนอข่าวในเชิงข่าวฉฉ ล้อเลียน และเรื่องส่วนตัวเพิ่มขึ้นมากอย่างเห็นได้ชัด

ส่วนในค่านบทความนั้น จาระไน แกลโกศล (2512: 75-76) พบว่า ในหนังสือพิมพ์รายวัน 4 ชื่อ ที่พิมพ์ระหว่าง 1 มิถุนายน พ.ศ. 2511 ถึง 31 กรกฎาคม 2511 นั้น มีเนื้อหาสาระที่เน้นหนักแตกต่างกัน กล่าวคือ หนังสือเคลนิวิสต์มีเนื้อหาเน้นหนักในค่านบทความ สังคมศาสตร์ บทความการศึกษาและคอลัมน์ตอบปัญหา ภาษาและวรรณคดี หนังสือพิมพ์สยามนิกร มีเนื้อหาเน้นหนักค่านบทความการศึกษา หนังสือพิมพ์สยามรัฐมีเนื้อหาเน้นหนักค่านบทความสังคมศาสตร์ และหนังสือพิมพ์ไทยรัฐมีเนื้อหาเน้นหนักบทความค่าน

วิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์ นอกจากนี้ ไมตรี เจริญศิลป์ (2519: 85-87) พบว่า หนังสือพิมพ์และเคลินิวส์ให้ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาสารคดีวิชาการในการศึกษานอกระบบ โรงเรียนเยาวชนมากที่สุด ส่วนหนังสือพิมพ์สยามรัฐนั้นมีเนื้อหาในรูปแบบของข่าว บทความ และบทวิชาการทางการ เมืองการปกครองที่สุด และหนังสือพิมพ์สยามมิตร มีเนื้อหาในรูปแบบของข่าว บทความ บทวิจารณ์ทางเศรษฐกิจการค้านมากที่สุด

นอกจากนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2521: 63-66) ได้วิเคราะห์เนื้อหาหัตถ์นิตยสารที่มีออกจำหน่ายสูงสุด จำนวน 17 ชื่อ และหนังสือพิมพ์ใน กรุงเทพมหานคร และส่วนภูมิภาค จำนวนอย่างละ 6 ชื่อ พบว่าหนังสือพิมพ์ในกรุงเทพมหานครฉบับวันธรรมดาเสนอข่าวและสาระทั่วไปมากกว่าครึ่งหนึ่งของเนื้อหาทั้งหมด รองลงมาคือ ความรู้ การศึกษา และวัฒนธรรม ส่วนวันอาทิตย์มีเนื้อหาอื่น ๆ เช่น เกี่ยวกับวันธรรมดา ยกเว้นแต่มีเนื้อหาความรู้ การศึกษา และวัฒนธรรมมากกว่าข่าวและสาระทั่วไปและไทยเฉลี่ยหนังสือพิมพ์ฉบับวันธรรมดาและฉบับวันอาทิตย์มีข่าวทั่วไปมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ข่าวสังคมและข่าวกีฬา ส่วนความรู้ที่เสนอส่วนใหญ่เป็นความรู้ประยุกต์ในสาขาสังคมศาสตร์ ส่วนรับหนังสือพิมพ์ส่วนภูมิภาคก็มีเนื้อหาใกล้เคียงกับเนื้อหาในกรุงเทพมหานคร ในด้านเนื้อหาของนิตยสารพบว่า นิตยสารทุกประเภทมีเนื้อหาบันเทิงมากที่สุด และความรู้ส่วนใหญ่เป็นความรู้ในสาขาสังคมศาสตร์ รองลงมาคือ สาขานุกรณศาสตร์ นอกจากนี้ในการจัดอันดับคุณค่าของเนื้อหาวิชาที่เป็นความรู้พบว่า คุณค่าของเนื้อหาที่มีค่าสูงสุดในหนังสือพิมพ์คือ การรับรู้ และปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ส่วนในนิตยสาร คุณค่าด้านแนวทางในการแก้ปัญหาามีค่าสูงสุด

จากผลการวิจัยดังกล่าวมาแล้วจะพบว่า การวิเคราะห์เนื้อหาทั้งหมดได้วิเคราะห์เนื้อหาในภาพรวมของการเสนอเนื้อหาของนิตยสารและหนังสือพิมพ์ มีเพียงการวิเคราะห์เนื้อหาในด้านการใช้ภาษาในการเสนอเนื้อหาของนิตยสารและหนังสือพิมพ์ของ สุกัญญา ทิระวานิช (2526: 99-106) และจำนง วิบูลย์ศรี และรวงทิพย์ วรพันธุ์ (2527: 231-232) ที่วิเคราะห์เนื้อหาของนิตยสารเฉพาะด้านการใช้ภาษา และบุญรัก ศักดิ์มณี (2524: 77-82) ที่วิเคราะห์ข่าวสารทางค่านิยมสิ่งแวดล้อมในหนังสือพิมพ์รายวันเท่านั้น แต่การวิเคราะห์เนื้อหาในนิตยสาร โดยเฉพาะค่านิยมศึกษานั้นยังไม่มีปรากฏ